

PROJE KAPSAMLI MAYIN TEMİZLEME STANDARTLARI (PKMITS)

Mart 2026

PKMITS-01 Giriş ve İçindekiler

Türkiye Cumhuriyeti Milli Mayın Faaliyet Otoritesi
Millî Savunma Bakanlığı
Millî Mayın Faaliyet Merkezi Dairesi Başkanlığı
Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü Yerleşkesi
Döğol Caddesi No:4 Anadolu Meydanı (Tandoğan)
06330 Yenimahalle / Ankara/TÜRKİYE

E-posta: turmac@msb.gov.tr
Tel: 0 (312) 4025430-31-32-33
Faks: 0 (312) 2131826
(Web: <https://msb.gov.tr/Mafam>)

Uyarı

Bu doküman, kapak sayfasında belirtilen tarihten itibaren yürürlüktedir. Proje Kapsamlı Mayın Temizleme Standartları (PKMITS) sürekli gözden geçirme ve revizyona tabi olduğundan, kullanıcılar dokümanın durumunu doğrulamak için, MAFAM D.Bşk.lığı İnternet sitesine (<https://msb.gov.tr/Mafam>) başvurmalıdır.

Telif Hakkı

Bu doküman, bir Proje Kapsamlı Mayın Temizleme Standardıdır (PKMITS) ve telif hakları MAFAM'a aittir. Bu doküman veya bir kısmı, MAFAM'ın önceden yazılı izni olmaksızın, hiçbir biçimde veya vasıta ile ve başka amaçlarla kopyalanamaz, saklanamaz veya iletilemez.

Bu doküman satılamaz.

Türkiye Cumhuriyeti Milli Mayın Faaliyet Otoritesi

Millî Savunma Bakanlığı
Millî Mayın Faaliyet Merkezi Dairesi Başkanlığı
Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğü Yerleşkesi
Döğol Caddesi No:4 Anadolu Meydanı (Tandoğan)
06330 Yenimahalle / ANKARA

E-posta: turmac@msb.gov.tr
Tel: 0 (312) 4025430-31-32-33
Faks: 0 (312) 2131826
(Web: <https://msb.gov.tr/Mafam>)

MMFS – Mart 2026

Tüm hakları saklıdır.

İÇİNDEKİLER

Konu	Paragraf Nu.	Sayfa
Uyarı ve Telif Hakkı	-	2
Giriş	01.1-01.4.	4
PKMTS'nin Uygulanmasına İlişkin Esaslar	01.5.-01.7.	4
Yüklenicilere İlişkin Genel Esaslar	01.8.-01.13.	4-5
Akreditasyon Esasları	01.14.-01.20.	5
Alt Yüklenici Kullanımına İlişkin Esaslar	01.21.-01.24.	5
Diğer Standartlar ile İlişki	01.25.-01.27.	5
Sözlük – Terimler ve Kısaltmalar	01.28.-01.29.	5
Yüklenici SUT'ları	01.29.-01.37.	6
PKMTS'nin İçindekiler	01.38.	7
Değişiklik Kaydı	-	8

PROJE KAPSAMLI MAYIN TEMİZLİĞİ STANDARTLARI (PKMTS)

GİRİŞ

01.1. Proje Kapsamlı Mayın Temizleme Standartları (PKMTS); proje kapsamında yürütülecek insani maksatlı mayın temizleme faaliyetlerinin planlanması, hazırlanması, icrası, izlenmesi, kontrolü, raporlanması ve değerlendirilmesine ilişkin usul, esas, sorumluluk ve kontrol çerçevesini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

01.2. PKMTS; Millî Mayın Faaliyet Standartları (MMFS) ile Millî Mayın Faaliyet Standart Uygulama Talimatları (MMFSUT) esas alınarak hazırlanmış olup, Türkiye sınırları içerisinde ticari mayın temizleme firmaları tarafından yürütülecek insani maksatlı mayın temizleme faaliyetlerini kapsar.

01.3. PKMTS; mayın temizleme faaliyetlerinin yürütüldüğü sahalarda karşılaşılan operasyonel şartlar, çevresel faktörler, riskler, tehditler ve teknik gereklilikler dikkate alınarak oluşturulmuştur.

01.4. PKMTS'nin uygulanması, yürütülmesi, izlenmesi, denetlenmesi ve güncellenmesi; Millî Savunma Bakanlığı uhdesinde Millî Mayın Faaliyet Otoritesi olarak görev yapan MAFAM D.Bşk.lığı tarafından yürütülür.

PKMTS'NİN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

01.5. PKMTS'nin uygulanması; mayın temizleme faaliyetlerinin onaylı planlar, belirlenmiş yöntemler ve MAFAM D.Bşk.lığınca onaylanmış Standart Uygulama Talimatları doğrultusunda icra edilmesini; faaliyet süresince emniyet, kalite ve kontrol kurallarına tam uyum sağlanmasını; faaliyet tamamlandığında elde edilen çıktıların ölçülebilir, kayıt altına alınabilir, izlenebilir ve denetimle doğrulanabilir şekilde değerlendirilmesini zorunlu kılar.

01.6. PKMTS; Proje Kapsamlı Mayın Temizliği (PKMT) kapsamında yürütülecek tüm faaliyetler için bağlayıcıdır ve mayın temizleme ile KG/KK yüklenicileri tarafından esas alınır.

01.7. PKMTS; uygulama sırasında ortaya çıkan ihtiyaçlar, risk değerlendirmeleri, teknik gelişmeler veya operasyonel gereklilikler doğrultusunda MAFAM D.Bşk.lığı tarafından revize edilebilir. Yapılan revizyonlar, yayımlandığı tarih itibarıyla bağlayıcıdır.

YÜKLENİCİLERE İLİŞKİN GENEL ESASLAR

01.08. Mayın temizleme faaliyetlerinde görev alacak yüklenici firmalar; yürütecekleri faaliyetlerin tamamını kapsayacak şekilde Standart Uygulama Talimatlarını (SUT) hazırlar. Yüklenici SUT'ları, MMFS, MMFSUT ve PKMTS'de yer alan tüm hükümlerin asgari gereklerini esas almak zorundadır.

01.09. Yüklenici firmalar tarafından hazırlanan SUT'lar ve ilgili tüm uygulama dokümanları, MAFAM D.Bşk.lığının yazılı onayı alınmadan yürürlüğe konulamaz, uygulanamaz ve bu dokümanlara dayanılarak faaliyet icra edilemez.

01.10. SUT'larda yapılacak her türlü değişiklik, ilave veya revizyon; uygulamaya geçirilmeden önce MAFAM D.Bşk.lığının yazılı onayına sunulur. Onaylanmamış hiçbir değişiklik yürürlüğe girmiş sayılmaz.

01.11. Mayın temizleme faaliyetlerinde kullanılan tüm formlar, raporlar, kayıtlar, çizelgeler ve kontrol dokümanları; ilgili SUT'ların ayrılmaz parçasıdır ve ihale dokümanları, MMFS, MMFSUT ve PKMTS hükümlerine uygun olmak zorundadır.

01.12. Onaysız SUT veya dokümanlar esas alınarak yürütülen faaliyetler geçersiz kabul edilir. Bu faaliyetlerden doğan idari, teknik, mali ve hukuki sorumluluk yüklenici firmaya aittir.

01.13. Yüklenici firmalar tarafından hazırlanan tüm SUT'lar; MMFS, MMFSUT ve PKMTS'nin altında yer alan düzenleyici dokümanlar olup, bu dokümanlara aykırı hüküm içeremez. Çelişki hâlinde üst normlar esas alınır.

AKREDİTASYON ESASLARI

01.14. PKMT kapsamında faaliyet gösterecek mayın temizleme yüklenicileri ile harici Kalite Güvence/Kalite Kontrol faaliyetlerinde görev alacak kuruluşların, faaliyetlere başlamadan önce MAFAM D.Bşk.lığı tarafından akredite edilmiş olmaları zorunludur.

01.15. Harici Kalite Güvence/Kalite Kontrol faaliyetlerini yürüten kuruluşlar; mayın temizleme yüklenicisinden bağımsızdır ve aynı proje kapsamında temizlik faaliyeti icra edemez.

01.16. Akreditasyon; bir kuruluşun faaliyetlerini ihale dokümanları, MMFS, MMFSUT ve PKMTS hükümlerine uygun şekilde yürütebileceğinin MAFAM D.Bşk.lığı tarafından resmen kabul edilmesidir.

01.17. Akreditasyon faaliyetleri; **MMFS 07.30** (Mayın Faaliyet Kuruluşlarının Akreditasyonu) ile **MMFSUT-02** (Akreditasyon Faaliyetleri Standart Uygulama Talimatı) hükümleri çerçevesinde yürütülür.

01.18. Akreditasyon süreci, mobilizasyonun tamamlanmasını müteakip başlatılır ve ihale dokümanlarında belirtilen esaslar çerçevesinde sonuçlandırılır.

01.19. Akreditasyonun öngörülen süre içerisinde sağlanamaması hâlinde, ihale dokümanlarında belirtilen koşullar çerçevesinde ilave süre tanınabilir.

01.20. İlave süre sonunda da akreditasyon sağlanamazsa, ilgili kuruluşun PKMT kapsamında faaliyet yürütmesine izin verilmez.

ALT YÜKLENİCİ KULLANIMINA İLİŞKİN ESASLAR

01.21. PKMT kapsamında alt yüklenici kullanımı, yalnızca MAFAM D.Bşk.lığının yazılı onayı alınmak şartıyla mümkündür.

01.22. Alt yüklenici kullanılması hâlinde; alt yüklenicinin görev kapsamı, yetkileri, sorumlulukları ve icra edeceği faaliyetler, ihale dokümanlarında belirlenen esaslara uygun olarak onaylı SUT'larda tanımlanır.

01.23. Alt yüklenici tarafından icra edilen tüm faaliyetlerden doğan idari, teknik, mali ve hukuki sorumluluk, ihale dokümanlarında belirtilen hükümler çerçevesinde ana yükleniciye aittir.

01.24. Alt yüklenici kullanımı, ihale dokümanlarında aksi açıkça düzenlenmedikçe, harici Kalite Güvence/Kalite Kontrol faaliyetleri kapsamında uygulanamaz.

DİĞER STANDARTLAR İLE İLİŞKİ

01.25. PKMTS kapsamında açıkça düzenlenmeyen hususlarda; ihale dokümanlarında belirtilen hükümler, Millî Mayın Faaliyet Standartları (MMFS) ve Millî Mayın Faaliyet Standart Uygulama Talimatları (MMFSUT) hükümleri uygulanır.

01.26. PKMTS'nin uygulanmasına, yorumlanmasına ve tereddütlü hususların açıklığa kavuşturulmasına ilişkin nihai yetki MAFAM D.Bşk.lığına aittir.

SÖZLÜK – TERİMLER VE KISALTMALAR

01.27. PKMTS kapsamında kullanılan terimler ve kısaltmalar için **MMFS 04.10** esas alınır.

01.28. **MMFS 04.10'da** yer almayan terim ve kısaltmalar, MAFAM D.Bşk.lığının yazılı onayı olmaksızın kullanılamaz.

YÜKLENİCİ SUT'LARI

01.29. Yüklenici tarafından hazırlanacak Standart Uygulama Talimatları (SUT); ihale dokümanlarında belirtilen hükümler ile MMFS, MMFSUT ve PKMTS esas alınarak hazırlanır. Yüklenici SUT'ları, bu dokümanlarda yer alan düzenlemelerin uygulanmasına yönelik usul, yöntem, sorumluluk, kontrol ve kayıt mekanizmalarını kapsar.

01.30. Yüklenici SUT'ları; faaliyetlerin planlanması, hazırlanması, icrası, izlenmesi, kalite güvencesi/kalite kontrol, emniyet, tıbbi destek, çevresel tedbirler, lojistik, patlayıcı yönetimi, raporlama ve arşiv süreçlerini kapsayacak şekilde bütüncül bir yapı arz edecek biçimde düzenlenir.

01.31. Yüklenici SUT'larının asgari kapsamı; ihale dokümanları, MMFS, MMFSUT ve PKMTS'de yer alan düzenlemelerle belirlenir. Bu dokümanlarda yer alan hükümler, yüklenici SUT'larının bağlayıcı ve değiştirilemez asgari çerçevesini teşkil eder.

01.32. Yüklenici; ihale dokümanları, MMFS, MMFSUT ve PKMTS'de öngörülen asgari düzenlemelere aykırı olmamak ve MAFAM D.Bşk.lığının yazılı onayını almak kaydıyla; kendi organizasyon yapısına ve faaliyet yöntemlerine uygun olarak ilave talimatlar, prosedürler, iş akışları, kontrol listeleri, formlar ve rapor formatları hazırlayabilir.

01.33. Yüklenici tarafından hazırlanan ilave talimat, prosedür, form ve raporlar; onaylı yüklenici SUT'larının eki ve ayrılmaz parçası niteliğindedir. Bu dokümanlar, MAFAM D.Bşk.lığının yazılı onayı alınmadan yürürlüğe konulamaz ve uygulamaya geçirilemez.

01.34. Yüklenici SUT'larında ve eklerinde yapılacak her türlü değişiklik, ilave veya revizyon; uygulamaya geçirilmeden önce MAFAM D.Bşk.lığının yazılı onayına sunulur. Onaylanmamış hiçbir düzenleme geçerli kabul edilmez.

01.35. Yüklenici SUT'ları ile bunların ekleri; ihale dokümanları, MMFS, MMFSUT ve PKMTS hükümlerine aykırı düzenleme içeremez. Çelişki hâlinde; ihale dokümanları, MMFS, MMFSUT ve PKMTS hükümleri esas alınır.

01.36. Yüklenici SUT'ları kapsamında kullanılan tüm talimatlar, prosedürler, formlar, raporlar, planlar ve kayıt dokümanları; izlenebilir, doğrulanabilir ve denetlenebilir olacak şekilde yapılandırılır ve KG/KK faaliyetlerinde ibraz edilmek üzere muhafaza edilir.

01.37. Onaylı yüklenici SUT'larına ve ek dokümanlarına aykırı şekilde yürütülen faaliyetler uygunsuzluk olarak değerlendirilir. Bu kapsamda doğabilecek idari, teknik, mali ve hukuki sorumluluk yükleniciye aittir.

PKMTS'NİN İÇİNDEKİLER**01.38.** PKMTS'yi oluşturan dokümanlar aşağıda belirtilmiştir:

Konu	PKMTS Numarası
Giriş ve İçindekiler	PKMTS-01
Çevre Yönetimi	PKMTS-02
Kalite Yönetimi	PKMTS-03
Eğitim Standartları	PKMTS-04
Haberleşme	PKMTS-05
Mayın Temizleme Görev Tahsis Usulleri	PKMTS-06
Bilgi Yönetimi	PKMTS-07
Temizlik Sahasının Tesis Edilmesi	PKMTS-08
Mayınlı Alanların ve Görev Sahasının İşaretlenmesi	PKMTS-09
Görev Devir Teslimine Yönelik Usuller	PKMTS-10
Görev Belgeleri ve Raporlar	PKMTS-11
Kişisel Koruyucu Teçhizat (KKT)	PKMTS-12
Elle Mayın Temizleme	PKMTS-13
Mayın Arama Köpekleri Faaliyetleri	PKMTS-14
Mekanik Mayın Temizleme Faaliyetleri	PKMTS-15
Mayınların ve Patlamamış Mühimmatın İmhası	PKMTS-16
İş Sağlığı ve Güvenliği, Mayın Temizleme Sahası Güvenliği	PKMTS-17
Patlayıcıların Depolanması, Sevkiyatı ve Elleçlenmesi	PKMTS-18
Tıbbi Destek ve Hasta/Yaralı Tahliyesi	PKMTS-19
Kaza ve Olay Soruşturma Usulleri	PKMTS-20

Değişiklik Kaydı

PKMTS Değişiklik Yönetimi

PKMTS serisi standartlar yıllık olarak resmi gözden geçirmeye tabi tutulur; ancak bu durum, yıl içinde faaliyetlerin güvenliği ve etkinliği veya yazım hataları nedeniyle değişiklik yapılmasını engellemez. Değişiklikler sadece MAFAM D.Bşk.lığı yetkisinde yapılabilir. PKMTS'nin yenilenmesi veya değiştirilmesi hakkında olan herhangi bir mütalaa veya teklif MAFAM'a yapılmak zorundadır.

PKMTS'de değişiklik yapıldığında, aşağıdaki tabloda belirtildiği şekilde; numara, tarih ve değişikliğin genel detayları verilecektir.

PKMTS'nin resmi gözden geçirilmesi tamamlandığında, yeni baskılar yayımlanabilir. Yeni baskıya kadar yapılmış olan değişiklikler yeni baskının içinde bulunacak ve değişiklik kaydı tablosu temizlenecektir. Müteakip resmi gözden geçirme işlemi yapılmıncaya kadar değişikliklerin kaydedilmesine yeniden başlanacaktır.

<i>Değişiklik Numarası</i>	<i>Değişiklik Tarihi</i>	<i>Değişiklik Yapılan/Bölüm/Paragraf</i>	<i>Değişiklik Detayları</i>
1			
2			
3			
4			
5			